кваліфікація 3471 «художник-конструктор (дизайнер) (з дипломом молодшого спеціаліста)»
5. Лісова С. В. Компетентнісний підхід у вищій освіті: зарубіжний досвід. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С. 34–53.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ

Катерина Яблуновська,
аспірант Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Мета сучасної професійної освіти – підготовка вмотивованих, активних і соціально відповідальних здобувачів кваліфікацій, які прагнуть безперервного професійного розвитку, самореалізації та кар'єрного зростання. Наукова та освітня спільноти усвідомлюють, що це має бути: цілісна особистість (усебічно розвинена, здатна до вибору індивідуальної освітньої траєкторії, навчання впродовж життя, розвитку професійної кар'єри, підприємництва та самозайнятості); вмотивований фахівець (конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особистість, яка набуває освітніх та професійних компетентностей відповідно до свої інтересів і можливостей, потреб економіки та суспільства). Очевидно, що без підсилення в системі професійної освіти уваги до формування гармонійної системи загальнолюдських, громадянських та професійних цінностей досягти цієї мети неможливо [1, с. 162–163].

Останнім часом актуалізується проблема вивчення особливостей становлення вітчизняної інженерно-педагогічної освіти. Тією чи іншою мірою пов'язані з нею питання розглядали Л. Єршова, Д. Закатнов, П. Лузан, О. Пометун, В. Радкевич та ін. Аналіз останніх науково-педагогічних досліджень із зазначеної проблеми дає змогу сформулювати найважливішу проблему інженерно-педагогічної освіти, яка полягає у порушенні в сучасних закладах вищої освіти гармонії між двома основними видами професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів: інженерної та соціогуманітарної. Зважаючи на зміст професійної діяльності інженера-педагога, цю професію потрібно вважати педагогічною. Фахові інженерні знання, уміння й навички формують зміст освіти, який у процесі майбутньої професійної діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти інженер-педагог повинен передавати своїм учням. Особливо варто наголосити на тому, що соціогуманітарна підготовка інженерів-педагогів повинна включати не лише психолого-педагогічні знання, але й широкий спектр суспільних, що формують систему цінностей

педагога і від нього переходять у характери вихованців.

З огляду на стан і завдання сучасної системи професійної освіти України важливо актуалізувати проблему вивчення організаційно-педагогічних умов професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів. Умови як обставини, що визначають стан об'єкта дійсності, мають властивість: чим повніше виявлені вони і характер їх впливу, тим більш своєчасно і повно їх можна врахувати та здійснити цілеспрямований уплив на певний об'єкт. Можна виділити такі організаційно-педагогічні умови фахового становлення майбутніх інженерів-педагогів: фаховий відбір студентів на інженерно-педагогічні спеціальності за допомогою комплексних завдань і психологічних тестів, що визначають наявність у абітурієнтів базових знань та вмінь із провідних предметів відповідної галузі, а також схильності до педагогічної праці [1; 4; 7]; гармонійне поєднання в організації освітнього процесу положень класичних і сучасних педагогічних теорій і концепцій, які через взаємопроникнення і взаємозбагачення сприятимуть формуванню професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів [1; 2]; забезпечення міжпредметних зв'язків у процесі вивчення педагогічних дисциплін за допомогою єдиної структури навчального матеріалу [3]; активізація творчого потенціалу студентів та якісна організація їхньої самостійної роботи [8]; застосування системи вхідного, проміжного та підсумкового контролю, що забезпечуватиме постійний моніторинг результатів професійної підготовки майбутніх фахівців [5]; створення в закладах освіти системи психолого-педагогічного консультування з розвитку професійної кар'єри [3; 4]; застосування компетентнісного підходу до розроблення цілей, формування змісту освіти й навчання та вибору технологій навчання на всіх рівнях професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів [6; 7; 8].

Особливістю компетентнісного підходу до організації професійної підготовки майбутніх інжеренів-педагогів є його гуманістична, гуманітарна й соціальна спрямованості на забезпечення не лише їхнього успішного професійного розвитку, але й успішної особистісної самореалізації [6; 7; 8, с. 12]. Методика формування змісту освіти на основі компетентнісного підходу покликана забезпечувати набуття студентами не лише певного професійного досвіду (професійна спрямованість, професійні знання, уміння й навички, професійно необхідні якості та здібності), але й цілісне формування особистості. Відтак, компетентний фахівець – особистість, гармонійно розвинута у загальнолюдському та професійному планах. Вона здатна вільно оперувати отриманими професійним знаннями, уміннями, навичками, творчо застосовувати і самостійно їх поповнювати, адаптуючись до нових умов завдяки

сформованості відповідних професійних якостей.

Відтак, важливим завданням сучасної професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів є гармонізація фахової та соціально-гуманітарної складових, що забезпечуватиметься створенням у закладах вищої освіти належних організаційно-педагогічних умов.

Список використаних джерел:

1. Єршова Л. Трансформація системи цінностей учнівської і студентської молоді в контексті реформування вітчизняної професійної освіти. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка* (Київ). 2018. № 16. С. 162–168. DOI: http://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.162-168.
2. Єршова Л. Соціально-психологічні фактори впливу на розвиток професійної кар'єри учнів професійних (професійно-технічних) навчальних закладів. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка* (Київ). 2017. № 14. С. 22–29.
3. Закатнов Д. Теоретичні засади проектування системами консультування з професійної кар'єри учнів професійно-технічних навчальних закладів. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*: зб. наук. праць. (Київ). 2016. Вип. 12. С. 40–48.
4. Закатнов Д. Стан і проблеми професійної орієнтації. *Професійно-технічна освіта: інноваційний досвід, перспективи* (Київ). 2009. № 1(6). С. 173–179.
5. Лузан П. Г., Ільїн В. В., Рудик Я. М. Методика тестового контролю успішності навчання студентів: монографія. К.: НАКККіМ, 2010. 224 с.
6. Пометун О. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа* (Київ). 2005. № 1. С. 65–69.
7. Радкевич В. О. Дослідницькі засади діяльності педагога професійної школи. *Професійно-технічна освіта* : науково-метод. журнал (Київ). 2006. № 4. С. 5–7.
8. Радкевич В. О. Компетентнісний підхід до забезпечення якості професійної освіти і навчання. *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання* : матеріали Всеукр. (звіт.) наукр.-практ. конф., (23 березня 2012 р., м. Київ) / за заг. ред. В. О. Радкевич. К., 2012. Вип. 1. С. 9–15.